

Merkwaardige vondst op de Diemerzeedijk

Bart Korf

Remarkable find on the Diemerzeedijk

Summary. On the Diemerzeedijk, along the Gooimeer freshwater basin, a specimen of *Ruditapes philippinarum* (Adams & Reeve, 1850) was collected. The way the shell arrived there remains enigmatic.

Tijdens een excursie van de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland op 11 oktober 2014 naar de Diemerzeedijk bij Muiden viel mijn oog op een (dacht ik) halfwas Zwanenmossel die op de dijk lag. Ik raapte hem op, want hij leek een beetje afwijkend model te hebben. Bij nadere beschouwing had hij ook een radiale streping. Maar omdat we druk bezig waren met vogels kijken (en ik mijn leesbril niet op had) stak ik hem in de zak van mijn jack.

Thuis heb ik de schelp uitgebreid bekeken en op internet nagegaan of het afwijkende model en de radiale streping binnen de variatiebreedte van (jonge) Zwanenmosselschelpen pasten. Nee dus! Bij het verder zoeken en determineren kwam ik uit op de Filipijnse tapijtschelp *Ruditapes philippinarum* (Adams & Reeve, 1850), een zoutwatersoort (fig. 1). Deze soort wordt wereldwijd veel gegeten en gekweekt; hij heeft zich een aantal jaren geleden gevestigd in de Oosterschelde waar hij zich nu sterk uitbreidt. Een zogenoemde invasieve exoot dus.

Soms blijken exotische soorten op hun nieuwe plek veel toleranter voor bepaalde milieufactoren dan in hun oorspronkelijke herkomstgebied, maar een zoutwatersoort in het zoete Gooimeer zou toch wel heel opmerkelijk zijn!

Het zou natuurlijk óók kunnen, dat een vogelaar aan de Oosterschelde heeft rondgewandeld en daar, net als ik, een schelp heeft opgeraapt en in zijn zak gestoken, en later aan de Diemerzeedijk hem weer in zijn jaszak terugvond en heeft weggegooid.

Voor alle zekerheid heb ik een foto gemaakt en Naturalis om hun visie op deze vondst gevraagd. Zij bevestigden mijn determinatie en kwamen met een derde mogelijkheid: misschien verkoopt de nabijgelegen Maxis deze tapijtschelp wel in de visafdeling. Dat zou dan de Urker vishandel Baarssen, die daar een verkooppunt heeft, geweest moeten zijn. Dan zou een meeuw een exemplaar uit de afvalcontainer gevestigd kunnen hebben en na consumptie van de inhoud de schelp op het dijke hebben achtergelaten! Ik heb vishandel Baarssen gebeld, maar zij gaven desgevraagd aan dat deze soort niet in hun assortiment zit of heeft gegeten.

Het blijft dus nog een raadsel hoe deze schelp daar is terechtgekomen.

Met dank aan Jeroen Goud van Naturalis in Leiden.

Geraadpleegde bron:

FAASSE, M.A. & M. LIGTHART (2008): De exotische tapijtschelp *Ruditapes philippinarum* (Adams & Reeve, 1850) vestigt zich in Nederland. – Het Zeepaard 68(6): 175-179.

Adres van de auteur:
bkorf.1@kpnmail.nl

Fig. 1. Het op de Diemerzeedijk gevonden doublet van de Filipijnse tapijtschelp *Ruditapes philippinarum*. Foto's: Bart Korf.